

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام رضا (ع)

مراقبت درمانی در بیماری ایدز (HIV)

ویژه: کارکنان

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۳/۰۹/۰۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۶/۰۹/۰۱

کد پمفلت: PA-۰۰-۱۰۰۵

شماره بازنگری: ۰۶

جهت دسترسی به اطلاعات آموزشی، بارکد زیر را اسکن نمایید.

معاونت آموزش و سلامت

تهیه کننده: واحد کنترل عفونت- واحد آموزش سلامت

آزمایشگاهی، پابندی، قابلیت تحمل و اثرات نامطلوب درمانی ویزیت شوند. اولین نشانه موفقیت کاهش بار ویروسی است. پاسخ ایمنولوژیک یکی از نتایج کاهش بار ویروسی است و توصیه می شود. تواتر انجام بار ویروسی ۶ ماه پس از درمان و متعاقبا حداقل سالی یکبار تکرار شود. داروی افویرنز در بارداری ممنوعیت دارد.

پابندی به درمان:

توجه کنید که گاهی تأثیرات و عوارض به ظاهر کوچک ممکن است تأثیرات بزرگی در پابندی بیماران داشته باشند. عوارض دارویی را باید در بیماران مدیریت کنید نظیر استفاده از داروهایی که علائم آزار دهنده (نظیر گوارشی) را در بیمار بهبود می بخشد و نیز داروهای ضد اسهال (استفاده از قرص های کلسیم با دوز حداقل ۱۵۰۰ میلی گرم در روز برای ۲ تا ۳ هفته می تواند اسهال ناشی از داروهای کاهش دهد). در نهایت ممکنست به علت عوارض دارویی پزشک تصمیم به تغییر دارو بگیرد. فراموش نکنید که اطمینان دادن به برطرف شدن عوارض دارویی در طی چند هفته پس از شروع درمان می تواند تأثیر بسزایی در افزایش پابندی بیمار داشته باشد.

منابع:

دستورالعمل کشوری در مجموعه دستورالعمل های مراقبت و درمان ایدز ۱۴۰۱

<https://www.clinicalkey.com>

<https://medlineplus.gov>

در صورت سؤال یا مشکل در زمینه بیماری خود می توانید بصورت رایگان همه روزه از ساعت ۸ الی ۱۲ بجز تعطیلات به کلینیک آموزش سلامت مراجعه یا تماس حاصل فرمائید.

آدرس: مشهد - چهارراه ابن سینا - میدان امام رضا (ع)

تلفن: ۰۵۱۳۸۵۸۳۸۵۰

وبسایت: emamreza.mums.ac.ir

درمان بیماری های همراه و مصرف سایر داروها (تداخلات یا ممنوعیت های دارویی) و بررسی وضعیت تغذیه ای بیماران توجه شود.

بیمار باید بداند که با مصرف منظم داروها و مراجعات می تواند طول عمر تقریبا طبیعی داشته باشد. درمان مؤثر با کاهش میزان ویروس ۹۶٪ خطر انتقال به همسر را کاهش می دهد. پذیرش و یا رد دریافت داروهای ضد رترو ویروسی نهایتا به عهده خود بیمار می باشد این تصمیم نباید بر جنبه های دیگر مراقبت تأثیری داشته باشد و برای بیمارانی که از شروع درمان خودداری می کنند باید در هر ویزیت، دوباره بر شروع درمان دارویی تأکید شود.

مانیتور بیمار با شمارش سلول های CD4:

مهمترین شاخص آزمایشگاهی عملکرد سیستم ایمنی در مبتلایان به HIV شمارش سلول های CD4 است. CD4 پیش بینی کننده پیشرفت بیماری و یا بروز عفونت های فرصت طلب باشد. اما باید در تفسیر آزمایشات محتاط بود. اغلب عفونت های فرصت طلب در CD4 کمتر از ۲۰۰ سلول در میلی متر مکعب (cells/mm^3) رخ می دهد.

نحوه پیگیری بیماران:

* بیمارانی که درمان برای آنها به دلایل گوناگون شروع نشده است: در این بیماران باید هر ۳ ماه یکبار CD4 اندازه گیری شود.

* بیمارانی که درمان برای آنها شروع شده است: برای بیمارانی که یک رژیم جدید را شروع می کنند باید در ماه اول حداقل دوبار و بعد از آن بصورت ماهانه جهت ارزیابی بالینی،

همکار گرامی:

این مطالب به منظور آشنایی شما با مراقبت درمانی در بیماری ایدز (HIV) تهیه شده است. امید است با مطالعه مطالب ارائه شده، در جهت پیشگیری و درمان این بیماری اطلاعات لازم را کسب نمایید.

کشور ما جزو کشورهایی است که متعهد شده اند در جهت کاهش موارد ایدز و شناسایی صحیح و بموقع بیماری قدم بردارد. درمان ضد رترو ویروسی باید در تمام بالغین با آزمایش مثبت HIV شروع شود.

سیر طبیعی عفونت چه علائمی دارد؟

اگر چه سیر طبیعی عفونت، بدون درمان ضد رترو ویروسی در میان بیماران ممکن است متغیر باشد، اما عموماً الگوی شایعی در بیماران دیده می شود. عفونت اولیه به ایجاد یک پاسخ ایمنی سلولی و همورال می انجامد که با یک دوره نهفتگی طولانی (متوسط ۱۰ سال) همراه است که بیمار طی آن مدت معمولاً بی علامت است. اگرچه در این دوران علائم بالینی مشخصی وجود ندارد ولی بتدریج سیستم ایمنی تحلیل رفته و نهایتاً با افت سلول های CD4 خود را نشان می دهد.

عفونت اخیر HIV چگونه مشخص می شود؟

به معنای یک دوره ۶ ماهه بعد از ابتلا به HIV است که در آن آنتی بادی های اختصاصی علیه HIV ایجاد می شود که با روش های سروزیک قابل شناسایی است و زمانی است که بار ویروسی به سطح ثابتی می رسد (set point) و مخازن ویروسی ایجاد شده است.

بیماری HIV چگونه آشکار می شود؟

تخریب پیشرونده سیستم ایمنی در اغلب بیمارانی که درمان ضد رترو ویروسی دریافت نکنند رخ می دهد و سرانجام به بیماری آشکار بالینی و یا ایدز با علائم و نشانه های زمینه ای پایدار، عفونت ها یا بدخیمی های فرصت طلب می انجامد.

کنترل و مراقبت از بیماران با عفونت HIV:

کنترل مناسب بیمارانی که با HIV زندگی می کنند یک روند جامع مادام العمر، دارای جوانب فراوان و با تکیه بر نیازهای بیماران است و باید شامل موارد زیر باشد:

- ♦ پایش وضعیت سلامت بیمار
- ♦ شروع به موقع درمان ضد رترو ویروسی و ادامه آن
- ♦ پیشگیری و درمان عفونت های فرصت طلب و سایر عفونت ها و بیماری های همزمان
- ♦ حمایت روانی
- ♦ حمایت پایبندی به درمان (Adherence)
- ♦ و در صورت لزوم ارجاع برای خدمات تخصصی

مشاوره های لازم شامل: مشاوره در بحران، مشاوره حل مشکل، مشاوره تصمیم گیری، مشاوره خانواده و مشاوره افشاء دلایل مرتبط با بیماری می باشد.

با توجه به این که درصد قابل ملاحظه ای از بیماران سابقه مصرف مواد مخدر داشته یا بصورت فعال مصرف می کنند، لازم است درباره اهمیت تغییر رفتار مصرف مواد با مصرف کنندگان صحبت شود که خصوصاً در زمان شروع درمان دارویی اهمیت بیشتری پیدا می کند.

در صورت عدم تمایل و یا قادر نبودن بیمار به قطع مصرف، باید درباره اقدامات کاهش آسیب از جمله مزیت های کاهش مصرف مواد، عدم تزریق، عدم استفاده از سوزن و سرنگ و یا سایر وسایل مشترک در تزریق و درمان دارویی اعتیاد (مانند درمان جایگزینی متادون) بحث شود.

خاطر نشان می شود که شروع درمان ضد رترو ویروسی الزاماً نباید منوط به ترک مصرف مواد مخدر در فرد باشد. براساس ارزیابی شرایط اجتماعی، باید بیمار به عادات روزانه بهداشتی، خواب و تغذیه مناسب و ورزش تشویق شود.

شروع درمان ضد رترو ویروسی:

در HIV درمان ضد رترو ویروسی یک درمان مادام العمر است که باعث کاهش مرگ و میر و ناتوانی در مبتلایان به مراحل مختلف بالینی شده و نیز میزان انتقال ویروس را به دیگران بشدت کاهش می دهد. مهار بار ویروسی با داروهای ضد رترو ویروسی می تواند باعث کاهش التهاب و فعال شدن سیستم ایمنی شود و در نتیجه میزان عوارض، تضعیف سیستم ایمنی، قلبی-عروقی و آسیب به اعضا مختلف کاهش می یابد. قطع درمان با برگشت بار ویروسی خون، افزایش ناتوانی و مرگ و میر همراه است.

آماده سازی بیماران قبل از شروع درمان:

باید بحث دقیق و مفصلی بین ارائه دهندگان خدمات با مبتلایان، قبل از شروع درمان ضد رترو ویروسی درباره منافع، دوز داروها، رژیم های دارویی انجام شود تا تمایل و آمادگی مددجو برای شروع درمان افزایش یابد. در این جلسات حتماً باید به مواردی چون نیاز به پیگیری و مراجعات منظم،

